

Погляд із Петербурга: «Недопустимое проявление украинского сепаратизма»

Ведучий рубрики **Микола МАНЬКО**, директор Державного історико-культурного заповідника Острога

Дванадцятого (25) лютого 1914 р. газета «Волынская земля», що виходила у губернському місті Житомир, опублікувала на своїх сторінках замітку «Отклонение торжеств». Подаємо її нижче мовою оригіналу.

«Предлагавшиеся в конце февраля торжества по случаю столетней годовщины рождения Тараса Шевченко не состоятся. Возвратившийся из Петербурга киевский городской голова Н. И. Дьяков спрашивался в Петербурге о взглядах центральной власти на празднование юбилея Т. Шевченко. Оказалось, что в Петербурге смотрят на чествование как

на недопустимое проявление украинского сепаратизма. В соответствие с этим никакие торжества и публичные чествования допущены не будут.

С другой стороны, мы узнали, что официальные панихиды по Т. Г. Шевченко отслужены нигде не будут. Таким образом можно сказать, что торжества отменяются совершенно».

Однак, попри всі заборони, ця дата була відзначена в народі, зокрема, і на Острожчині. Так, у наказі Волинського губернського жандармського управління від 1 квітня 1914 р. (знахідка рівненського архівіста **Л. Леонової**) повідомлялось, що в день ювілею поета Шевченка 25 лютого (за старим стилем) в с. Гулевці Острозького повіту (нині Білогірський район Хмельницької області) декілька місцевих селян з

ініціативи Григорія Загребельного організували свято деревонасадження і недалеко від будинку місцевого священика посадили дерева, розмістивши їх у вигляді букви «Т», а ввечері, зібравшись вдома у одного з селян, читали твори Шевченка.

Урочистості з нагоди Шевченківського ювілею пройшли і в Михайлівцях у садибі видатного українського письменника і кооперативного діяча **Дмитра Марковича** – майбутнього міністра юстиції в одному з урядів Української Народної Республіки. Примірник виданого з нагоди ювілею 1914 р. у Катеринославі (нині – місто Дніпро) «Кобзаря» Тараса Шевченка із бібліотечки однієї з повстанських криївок на Рівненщині нині представлений в Літературному музеї **Уласа Самчука** в Рівному.